

Zeleni napotki za obisk Slovenije

FEEL SLOVENIA GREEN

1. UVOD

1.1. Od zelene narave k zelenim ljudem, ki ustvarjajo slovenski turizem in si želijo gostiti zeleno naravnane turiste

Slovenska turistična organizacija je z nacionalnim programom trajnosti Zelena shema slovenskega turizma (ZSST) in z znamko SLOVENIA GREEN omogočila zaupanja vredno zeleno komunikacijo in marketing, ki temeljita na:

- resničnih, dokazljivih trajnostnih ukrepov in dosežkih, povezanih z okoljem, družbo in lokalnim gospodarstvom;
- nenehnih prizadevanj za izboljševanje trajnosti ter zmanjševanje negativnih vplivov turizma na okolje, naravno in kulturne dediščine, dobro počutje lokalnih skupnosti in obiskovalcev ter vključevanje lokalnih podjetij v zeleni turizem in razvoj destinacije.

Slovenijo že nekaj let komuniciramo kot zeleno, aktivno in zdravo destinacijo. Do sedaj je »slovenska zelena« temeljila predvsem na obljubi neokrnjene narave v mnogih odtenkih zelene (naravni parki, gozdovi, zdrave vode, alpski svet, ...).

Z znamko SLOVENIA GREEN se zgodba o zeleni Sloveniji odpira in širi na vse stebre trajnostnega in zelenega delovanja, tako okoljskega kot družbenega in ekonomskega. V Sloveniji imamo v skladu z mednarodnimi merili ocenjenih:

**37 ZELENIH DESTINACIJ,
23 ZELENIH NASTANITEV,
3 ZELENE PARKE,
2 ZELENI TURISTIČNI AGENCIJI.**

Najpomembneje je, da jih ne imenujemo zelene, ker je to tržno učinkovito in v skladu s podobo slovenske narave, ampak zato, ker so se v postopku ocenjevanja v nacionalnem ocenjevalnem (certifikacijskem) programu izkazali in potrdili kot zeleni, odgovorni in trajnostni. Obenem so se z vstopom v Zelena shema slovenskega turizma zavezali k nenehnim izboljšavam na področju trajnostnega turizma. Lokalni skupnosti in obiskovalcem obljublajo še bolj zeleno prihodnost.

Kot člani te zelene družine obiskovalce in turiste posebej povabimo, da se na poti obnašajo zeleno in trajnostno do okolja, naravne in kulturne dediščine ter lokalnih skupnosti Slovenije!

1.2. Katere prednosti prinaša znamka SLOVENIA GREEN?

Prednosti za obiskovalce:

- verodostojen dokaz trajnostnega delovanja,
- **njihovo zeleno obnašanje in prizadevanje dobi smisel, ki je osnova človekovega delovanja** (samouresničitev prihaja na najvišje mesto na vrednostni lestvici), zdaj imajo konkretne razloge, da se med obiskom Slovenije obnašajo zeleno in odgovorno.
- možnost koriščenja storitev, ki podpirajo osebne vrednote in okolju ter družbi prijazen življenjski slog.

Prednosti za destinacije in ponudnike:

- diferenciacija na trgu, večji ugled in boljša prepoznavnost,
- zagotavljanje konkurenčne prednosti pri promociji na globalnem trgu,
- več obiska okoljsko ozaveščenih obiskovalcev,
- stimulacija pri uvajanju novih trajnostnih ukrepov in zelenih inovacij,
- širjenje okoljske ozaveščenosti med obiskovalci, lokalno skupnostjo in širšo javnostjo.

Prednosti za Slovenijo:

- uresničevanje strateških usmeritev na področju zelenega turizma,
- lažje pozicioniranje zelene Slovenije na globalnem zemljevidu in povečanje konkurenčnosti slovenskega turizma,
- podpora pri uvajanju trajnostnih poslovnih modelov v slovenski turizem,
- uresničevanje vizije, da slovenski turizem deluje po trajnostnih načelih, tako na ravni turističnih ponudnikov kot destinacij.

1.3. Kaj je obljuba znamke SLOVENIA GREEN in kako jo lahko turist v Sloveniji pomaga potrjevati ter ohranjati?

Znamka SLOVENIA GREEN obiskovalcem Slovenije podaja obljubo, da destinacije, turistični ponudniki in partnerji, ki so nosilci zelenega znaka, resnično **delujejo po trajnostnih načelih** in so hkrati zavezani k nenehnemu **izboljševanju trajnosti** svojega poslovanja na področju destinacijskega upravljanja, narave in pokrajine, okolja in podnebja, kulture in tradicije, družbene klime ter poslovanja turističnih podjetij.

Kako lahko turist doprinese k izboljšanju trajnosti ter potrditvi obljube, ki jo daje znamka SLOVENIA GREEN? Z zavedanjem, da ima njegovo ravnanje vpliv na okolje, lokalne skupnosti ter ohranjenost naravne in kulturne dediščine. Z Zelenimi napotki (GREEN TIPS), ki jim sledi, prispeva k zmanjševanju negativnega vpliva turizma in doprinese k utrjevanju ugleda znamke SLOVENIA GREEN.

1.4. Opredelitev nacionalnega zelenega značaja

Nacionalni zeleni značaj povezuje vse lokalne značaje najbolj zelenih destinacij Slovenije in vabi turiste, da ga pomagajo ohraniti

Komunikacija nacionalnega značaja Slovenije temelji na zelenih dejstvih:

- V Sloveniji se stikajo **štiri geografska in kulturna območja**, kar se odraža v izjemni biotski in kulturni pestrosti.
- **Več kot 22.000 živalskih in rastlinskih vrst** Slovenijo uvršča med naravno najbogatejše v Evropi.
- Slovenija je s približno **65 % gozdnih površin** tretja najbolj gozdnata država v Evropi. Slovenija je ena redkih držav, kjer lahko v gozdu vidite vse tri velike zveri: medveda, risa in volka.
- Kar **37 % površine** Slovenije je vključeno v **omrežje Natura 2000**.
- Petina slovenske obale je **zaščiteno območje**.
- V Sloveniji imamo **Triglavski narodni park**, tri **regijske parke** in **46 krajinskih parkov**.
- V Sloveniji je skupno okoli **28.000 kilometrov vodotokov** in okoli **300 jezer** s površino nad enim hektarom.
- Skoraj **90 % prebivalcev** je vključenih v oskrbo s pitno vodo, za katero so znani podatki o njeni kakovosti.
- **Pragozd** se v naši državi nahaja samo 60 kilometrov od glavnega mesta Ljubljane. Po količini recikliranih komunalnih odpadkov se Slovenija uvršča v sam vrh EU, takoj za Nemčijo, Belgijo in Švedsko.
- Slovenija je **najbolj čebelarska država** v EU. Imamo skoraj pet čebelarjev na 1.000 prebivalcev.
- Na **UNESCO**-v seznamu svetovne naravne in kulturne dediščine je **5 slovenskih znamenitosti**.
- Teroristična ogroženost v Sloveniji je izjemno nizka. Svetovni ekonomski forum nam je podelil najvišjo možno oceno, kar pomeni, da smo **ena najvarnejših držav sveta**.
- Slovenija je **kulinarična in vinska Evropa v malem** s 24 gastronomskimi regijami in 14 vinorodnimi okoliši, ki se uvrščajo v svetovni vrh po kakovosti pridelka.
- **Življenje v lokalnih skupnosti Slovenije temelji na sodelovanju z namenom**. Ena največjih prostovoljskih, nevladnih in neprofitnih organizacij je Planinska zveza Slovenije, ki skrbi za vzdrževanje planinskih poti. Več kot 600 turističnih društev bogati turistično ponudbo predvsem na podeželju.

Odslej lahko turiste aktivneje povabimo, da prispevajo k ohranitvi nacionalnega zelenega značaj in zelenega značaja posameznih destinacij ter ponudnikov, kjer gostujejo.

Zelena shema slovenskega turizma (ZSST) zajema 6 vsebinskih sklopov kriterijev, v skladu s katerimi so destinacije ocenjene in ki so tudi vsebinska podlaga lokalnim ter nacionalnemu zelenemu značaju. Zato so tudi kredibilna osnova za zeleno komunikacijo, promocijo in trženje. **Turisti lahko z upoštevanjem zelenih napotkov vplivajo na 3 vsebinske sklope: NARAVO IN POKRAJINO, OKOLJE IN PODNEBJE ter KULTURO IN TRADICIJO**

2. ZELENI NAPOTKI ZA OBISK SLOVENIJE - FEEL SLOVENIA GREEN

2.1. Začutite zeleno pred prihodom v Slovenijo (Feel Green Before You Come to Slovenia)

- 1. Obiskati eno najbolj zelenih destinacij planeta je odgovorna odločitev.** Slovenija je po standardih Green Destinations prva celostno ocenjena zelena država. V okviru nacionalnega programa Slovenia Green smo v skladu z mednarodnimi merili ocenili že številne zelene destinacije, nastanitve, parke in turistične agencije. Vsi imajo nacionalni certifikat Slovenia Green. Zelena doživetja med Alpami, Mediteranom, Krasom in Panonskimi ravninami vas čakajo na vsakem koraku! Poskusite izvedeti čim več o destinacijah, ki jih boste obiskali in njihovih tradicijah. Spoznajte Slovenijo, še preden pridete.
- 2. Začutite zelene destinacije Slovenije** še pred prihodom. Naj vas navdihne njihova ljubezen do narave in kulturne dediščine.
- 3. Pripotujte z vlakom ali avtobusom oz. izberite letalskega prevoznika, ki vlaga v programe za zmanjševanje ogljičnega odtisa.**
- 4. Rezervirajte svoj oddih v nastanitvi z mednarodnim in nacionalnim certifikatom Slovenia Green.** Vse več ponudnikov nastanitev ima nacionalni certifikati in obenem enega od najvidnejših globalnih certifikatov za trajnostno delovanje, kot so Green Globe, Travelife, European Eco Label in drugi.
Ponudniki si prizadevajo za trajnostno delovanje; odgovorno ravnaajo z odpadnimi vodami, odpadki in energijo. Večina ponudnikov nastanitev v Sloveniji je lokalnih in močno vpetih v skupnosti, kjer delujejo. Večinoma zaposlujejo domačine, ki bodo z veseljem delili kakšno lokalno zgodbo z vami.
- 5. Zelene ture in doživetja v Sloveniji organizirajo certificirane turistične agencije.** Če želite potovati na posebej zelen in trajnosten način, vam lahko pri organizaciji tur in doživetij pomagajo pri turističnih agencijah z nacionalnim certifikatom Slovenia Green.

Opomba: V zgornjih petih točkah se namenoma izogibamo navajanju števil (npr. število certificiranih destinacij) in vključevanju zunanjih povezav, saj se seznam neprestano spreminja. Najbolj zanesljiv seznam najdete na spletnih straneh STO: <https://www.slovenia.info/sl/poslovne-strani/zelena-shema-slovenskega-turizma> Priporočamo, da povezavo vključite na svojo spletno stran.

2.2 Potujte zeleno po Sloveniji (Travel Green in Slovenia)

NARAVA IN POKRAJINA

1. **Obiščite zelene naravne parke Slovenije.** *(gl. opombo zgoraj)*
2. **Občutljivo naravno ravnovesje** v zaščitениh območjih narave Slovenije lahko pomagata ohraniti tako, da stopate po uhojenih in označenih poteh. Vsak sprehod izven predvidene poti lahko povzroči biotsko neravnovesje.
3. **V prostranih slovenskih gozdovih prebivajo tri velike, marsikje izumrle zveri.** V Sloveniji si prizadevamo za ohranitev in rodnost medveda, risa in volka. Ko vstopate v njihov dom, ravnajte pozorno in sledite oznakam. Živali v gozdu ne poskušajte hraniti. Priporočamo, da za najlepše doživetje slovenske divjine rezervirate turo z licenciranim lokalnim vodnikom, ki vas bo pripeljal v osrčje kraljestva živali, ne da bi mu škodoval.
4. **Namesto z avtom Slovenijo raje odkrivajte z vlakom ali na kolesu.**
5. **Slovenija je kot ustvarjena za raziskovanje z lahkotnim korakom,** saj imamo mrežo več kot 11.000 km označenih pešpoti. Držite se jih, saj vas vedno pripeljejo do cilja.
6. **Romantiko do najbližjih pokažite kako drugače kot s teptanjem trave ali trganjem cveta.** Divje cvetoči travniki so pašniki za avtohtone slovenske čebele, saj je Slovenija ena najbolj čebeljih dežel sveta.

OKOLJE IN PODNEBJE

1. **Začutite Slovenijo kot zeleni dom na prostem.** Skupaj lahko poskrbimo, da ostane čist in urejen. Poskrbite za ločeno zbiranje odpadkov in jih odnesite do mest, ki so dosegljiva komunalni oskrbi. Če pohajkujete po hribih in gorah, smeti odnesite v dolino.
2. **Voda je čista in pitna povsod po Sloveniji,** saj je pravica do čiste pitne vode zapisana v ustavi. Priporočamo, da **v Sloveniji kupite steklenico, primerno za večkratno polnjenje,** saj lahko na vsakem koraku natočite čisto pitno vodo. V poletnih mesecih so v največjih mestih Slovenije sredi trgov in parkov na voljo javni pitniki za polnitev ali pitje vode.
3. **Pomagajte nam ohraniti bogastvo vodnih virov** tako, da raje izberete kratek tuš namesto kopeli in da med umivanjem zob zaprete pipo.
4. **Pomagajte prispevati** k varčevanju z energijo tako, da uporabljene brisače ali posteljnino uporabite večkrat.
5. **Izbirajte mila, kozmetične in druge čistilne pripravke,** ki so okolju prijazni in ne načenjajo narave ali njenih občutljivih ekosistemov. Četudi so embalaže kozmetike skoraj prazne, jih porabite do konca in odnesite s sabo domov.
6. Če se vam med potjo pokvari naprava ali izprazni baterija, jo odnesite v poseben zbirnik.
7. **Naj okolje in narava lovita svoje signale.** Ko je le mogoče, izklopite iz vtičnic vse elektronske in druge naprave.

KULTURA IN TRADICIJA

1. **Slovenski jezik je skozi tisočletja pomagal ohraniti slovensko kulturo** in suverenost. Skušajte se naučiti nekaj osnovnih besed in fraz, ki bodo narisale nasmešek na obraz vašim slovenskim gostiteljem povsod po državi. (hello = dober dan, thank you = hvala, How are you = kako si/ste, that is so good – to je zelo dobro)
2. **Kupujte lokalno**, v lokalnih trgovinah s slovenskimi izdelki in pridelki.
3. **Podpirajte lokalne proizvajalce**: kmete z naročilom jedi iz lokalnih sestavin, obrtnike z nakupom njihovih izdelkov in umetnike s spoznavanjem ali nakupom njihovih umetnin.
4. **Okusite bogastvo slovenske kuhinje**. Obiščite eno od članic pobude Gostilna Slovenija ali izberite tipične jedi z lokalnim poreklom sestavin in receptov, ki so običajno na jedilnikih posebej označeni.
5. Slovensko kulturo vam bodo najlepše približali **lokalni vodniki**, ki poznajo vse **4 letne čase narave in 5., celoletni čas kulturnih doživetij in dogodkov**.
6. Obiščite **slovenske muzeje, galerije, kulturne hiše in zbirke** ter prispevajte k ohranjanju vrhunskih del slovenske kulture in umetnosti.
7. **Obiščite tradicionalne dogodke in prireditve**, ki vam bodo približali slovenske navade, šege in običaje. *Opomba: tu lahko dodate povezavo na nacionalno spletno stran, seznam dogodkov:*
<https://www.slovenia.info/sl/dozivetja/dogodki>

2.3 Ohranite zeleno Slovenijo v srcu (Slovenia Makes You Green)

1. **Ročno delo s certifikatom** je najlepši spominek. Poiščite v trgovinah izdelke, označene z Art & Craft Slovenia.
2. **Delite svoje pozitivne izkušnje** s prijatelji in nam pomagajte širiti zeleno misel.
3. **Odprite srce** zelenim navadam in jih uresničujte tudi doma.